

Bütçe 8,5 milyar TL fazla verdi.

Kasım ayında bütçe harcamaları geçtiğimiz yılın aynı ayına kıyasla %11,8 oranında artarken, bütçe gelirleri %7,3 yükselmiştir. Böylece, 2016 yılının Kasım ayında 10 milyar TL olan bütçe fazlası bu yılın aynı ayında 8,5 milyar TL olmuştur. Faiz dışı fazla ise 13,6 milyar TL ile geçen yılki seviyesine yakın düzeyde gerçekleşmiştir.

Ocak-Kasım döneminde, bütçe harcamaları yıllık bazda %17,7, bütçe gelirleri %13 artış kaydetmiştir. Bu dönemde, bütçe açığı 26,5 milyar TL, faiz dışı fazla 28,8 milyar TL olmuştur. Geçtiğimiz yılın aynı döneminde bütçe açığı 2,1 milyar TL, faiz dışı fazla ise 46,3 milyar TL seviyesindeydi.

Vergi gelirlerinde ivme kaybı...

Eylül ile Ekim aylarında hızlı artış gösteren vergi gelirleri Kasım'da ivme kaybederek yıllık bazda %8 oranında genişlemiştir. İthalattaki ve döviz kurlarındaki artışın etkisiyle ithalde alınan KDV %27,8 artmıştır. Böylece, bu kalem vergi gelirlerindeki %8'lik artışa 4,1 puan katkı sağlamıştır. Bu dönemde gelir vergisi %14,9, ÖTV gelirleri %11,1 yükselerek vergi gelirlerini destekleyen kalemler olmuştur. Diğer taraftan, dahilde alınan KDV'deki %24'lük düşüş dikkat çekmiştir.

İlk on bir ayda, vergi gelirleri bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %16,7 oranında genişlemiştir. Bu dönemde de ithalde alınan KDV gelirleri yaklaşık %30 artarak vergi

gelirlerine en yüksek katkıda bulunmuştur. Gelir vergisi ile ÖTV'deki yükseliş ise bu dönemde %15 civarında gerçekleşmiştir. Kurumlar vergisi de %23,5'lik artış ile olumlu bir performans sergilemiştir. Diğer taraftan, yılın ilk on bir ayında dahilde alınan KDV'deki yıllık artışın sadece % 2,7 olması bu kalemin 2017 yılı boyunca zayıf seyrettiğine işaret etmektedir.

İlk on bir aylık dönemde, KİT ve kamu banka gelirlerinin yanı sıra özelleştirme gelirlerinde yaşanan düşüş bütçe performansını olumsuz etkilemiştir.

Bütçe harcamalarında yavaşlama...

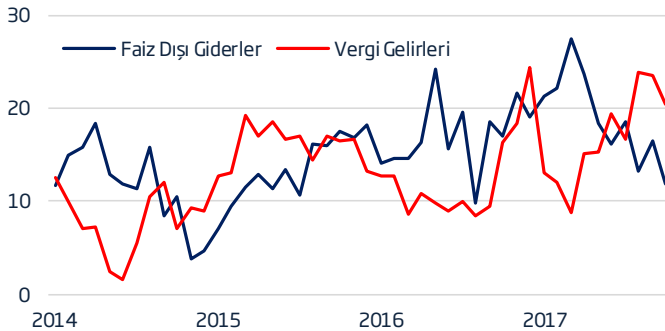
Kasım ayında faiz dışı harcamalar yıllık bazda %9,9 genişlemiştir. Personel giderleri ile mal ve hizmet alım giderleri söz konusu artışa en yüksek katkı yapmıştır. Bu dönemde cari transferlerdeki %2,9'luk zayıf artışın faiz dışı harcamalardaki yavaşlamada etkili olduğu görülmektedir. Sağlık, emeklilik ve sosyal yardım giderlerindeki hızlı düşüş bu gelişmede önemli rol oynamıştır.

Ocak-Kasım döneminde, faiz giderlerindeki artış %14,2 olmuştur. Aynı dönemde faiz dışı harcamalardaki %18,1'lik artışın yaklaşık yarısı cari transferlerden kaynaklanmıştır.

Beklentiler...

Yılın ilk üç çeyreğinde ekonomik aktivitedeki toparlanmanın vergi gelirlerine de yansıdığı gözlenmektedir. Ekonomiye teşvik sağlamak amacıyla alınan tedbirlerin etkisiyle 2017 yılı içinde hızlı genişleyen bütçe giderlerinin yavaşlama eğilimi sergilediği izlenmektedir. Hükümetin yılsonu bütçe açığı öngörüsünün 61,7 milyar TL olduğu göz önünde bulundurulduğunda, Aralık ayında bütçe açığın yüksek düzeyde gerçekleşeceği anlaşılmaktadır. Ancak, üçüncü çeyrek büyüme verisiyle birlikte 2017 yılında büyümenin öngörülenin üzerinde gerçekleşebileceğini göz önünde bulundurduğumuzda, bütçe açığı milli gelir oranının %2'nin altında kalabileceğini tahmin ediyoruz.

Faiz Dışı Bütçe Giderleri ve Vergi Gelirleri
(3 aylık hareketli ortalama, yıllık % değişim)

Merkezi Yönetim Bütçesi

(milyar TL)

	Kasım			Ocak-Kasım			2017 Bütçe Hedefi	OVP Tahmini	Gerç./ OVP Tah. (%)
	2016	2017	% Değişim	2016	2017	% Değişim			
Harcamalar	50,7	56,7	11,8	510,7	601,1	17,7	645,1	673,7	89,2
Faiz Harcamaları	3,8	5,2	34,6	48,4	55,3	14,2	57,5	57,5	96,1
Faiz Dışı Harcamalar	46,9	51,5	9,9	462,3	545,8	18,1	587,6	616,2	88,6
Gelirler	60,7	65,2	7,3	508,6	574,6	13,0	598,3	612,0	93,9
Vergi Gelirleri	54,1	58,4	8,0	419,1	489,3	16,7	511,1	520,5	94,0
Diğer Gelirler	6,7	6,8	1,7	89,5	85,3	-4,7	87,2	91,6	93,1
Bütçe Dengesi	10,0	8,5	-15,4	-2,1	-26,5	1.149,5	-46,9	-61,7	42,9
Faiz Dışı Denge	13,9	13,6	-1,6	46,3	28,8	-37,8	10,6	-4,2	-

Not: Rakamlar yuvarlamalardan ötürü toplamı vermeyebilir.

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem - Bölüm Müdürü
izlem.erdem@isbank.com.tr

Erhan Gül - Müdür Yardımcısı
erhan.gul@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman
gamze.can@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

İlker Şahin - Uzman
ilker.sahin@isbank.com.tr

Ayşim Kalkan - Uzman Yardımcısı
aysim.kalkan@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.